

Nuorisofoorumin osallistuminen lauta- ja johtokuntien sekä kaupunginvaltuuston toimintaan

TAMPEREEN KAUPUNKI 2012
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut
Kuntademokratiayksikkö

Tiina Nurminen

Raportti Tampereen Nuorisofoorumin osallistumisesta läsnäolo- ja puheoikeudella kaupunginvaltuuston sekä lauta- ja johtokuntien toimintaan.

Tampereen kaupunki

TIIVISTELMÄ

TIINA NURMINEN

Raportti, Tampereen Nuorisofoorumin osallistuminen lauta- ja johtokuntien sekä kaupunginvaltuuston toimintaan

Elokuu 2012

Tampereella toimii nuorisovaltuusto, joka tarjoaa osallistumis- ja vaikuttamiskanavan yläasteikäisille 8-9-luokkalaisille ja toisen asteen opiskelijoille (lukio, ammattikoulu). Tampereen nuorisovaltuustoa kutsutaan Nuorisofoorumiksi. Sen avulla pyritään saamaan nuorten ääni kuuluviin päätöksenteossa. Tarkoituksena on, että nuoret pääsevät vaikuttamaan niihin asioihin, jotka heitä itseään koskevat ja kiinnostavat.

Tämä raportti käsittelee Tampereen Nuorisofoorumille myönnettyä läsnäolo- ja puheoikeutta kaupunginvaltuustossa ja kuudessa eri lauta- ja johtokunnassa. Vuonna 2004 aloitettiin kokeilu, jossa Nuorisofoorumille annettiin läsnäolo- ja puheoikeus kahdessa lautakunnassa. Toiminta koettiin hyödylliseksi, jonka vuoksi sitä on laajennettu aina viime syksyyn saakka, jolloin Nuorisofoorumi sai läsnäolo- ja puheoikeuden kaupunginvaltuustoon. Raportin tarkoituksena on selvittää, miten läsnäolo- ja puheoikeus on koettu tähän asti. Samalla pyritään selvittämään, miten toimintaa pitäisi tulevaisuudessa kehittää, ja tulisiko sitä laajentaa.

Raportin aineisto on kerätty kahden kyselyn avulla. Vastaajina ovat olleet ne Nuorisofoorumin hallituksen jäsenet, lauta- ja johtokuntien jäsenet, valtuutetut ja esittelijät, joilla on kokemuksia läsnäolo- ja puheoikeustoiminnasta.

Raportin avulla saatiin selville, että Nuorisofoorumin toiminta koetaan edelleen hyväksi ja tarpeelliseksi. Nuorisofoorumi on tehnyt aloitteen toiminnan laajentamisesta kaupunginhallitukseen, mutta tämä ei vastausten perusteella saanut merkittävää kannatusta.

Toiminnan kehittämiseksi nuorilta toivottiin enemmän rohkeutta tulla kokouksissa esille. Ongelmana on ollut, ettei osa nuorista sitoudu toimintaan. Tähän pitäisi tulevaisuudessa puuttua enemmän. Esille nousi myös se, että nuorten tulisi tietää enemmän käsiteltävien asioiden taustoista. Koettiin myös, ettei Nuorisofoorumin toiminnasta tiedoteta riittävästi. Tiedotusta pitäisi kehittää niin, että useammat nuoret saataisiin mukaan toimintaan tai ainakin tiedostamaan, mikä Nuorisofoorumi on ja mitä se tekee.

Avainsanat: Nuorisofoorumi, lautakunnat, johtokunnat, läsnäolo- ja puheoikeus, osallistuminen, vaikuttaminen

SISÄLLYS

1 Johdanto.....	3
2 Nuorisofoorumi.....	5
2.1 Nuorisofoorumin toiminta.....	5
2.2 Nuorisofoorumin rakenne, suurkokous ja hallitus.....	6
2.3 Lautakuntakokeilu: läsnäolo- ja puheoikeus.....	7
2.4 Esimerkkejä Nuorisofoorumin toiminnasta: kevät 2012.....	8
3 Nuorten vaikuttamisesta ja osallistumisesta.....	10
3.1 Suomi.....	10
3.2 Läsnäolo- ja puheoikeudesta.....	11
4 Aineisto ja menetelmät.....	12
5 Nuorisofoorumin toiminta lauta- ja johtokunnissa –nuorten mielipide asiasta..	13
6 Lautakuntatyöskentely eri henkilöiden näkökulmasta... ..	16
6.1 Vastaajien taustatietoja.....	16
6.2 Yleisesti Nuorisofoorumin osallistumisoikeudesta.....	18
6.2.1 Toimikauden pituus.....	20
6.2.2 Millaista tukea nuoret edustajat tarvitsevat?.....	21
6.3 Toiminnan kehittäminen.....	23
6.3.1 Kehitysehdotuksia.....	25
6.3.2 Muita ajatuksia toiminnasta.....	27
7 Lopuksi.....	27
LIITTEET.....	30
Liite 1: Kyselylomake 1.....	30
Liite 2: Kyselylomake 2.....	31

1 Johdanto

Nuoret ja lapset voidaan katsoa erityiseksi ryhmäksi, sillä suurin osa heistä on alaikäisiä, eli useimmilla ei ole samoja vaikuttamismahdollisuuksia kuin muilla, kuten äänioikeutta. Julkinen sektori haluaa ottaa lapset ja nuoret mukaan päätöksentekoon nykyisin yhä useammin, etenkin asioissa, jotka koskevat heidän elämäänsä, ja joista he itse ovat kiinnostuneita. Yleisesti pidetään tärkeänä, että lasten ja nuorten "oma ääni" saadaan kuuluviin eli heidän mielipiteensä näkyisi päätöksenteossa myös konkreettisesti. Pohjimmiltaan kyse on demokratiasta, ja siitä, että myös lasten ja nuorten tulisi päästä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä. Lasten ja nuorten osallistumista ja vaikuttamista määrittelevät mm. Suomen laki ja erilaiset kansainväliset asiakirjat, kuten YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Tampereen kaupunki pyrkii kehittämään toimintaansa siten, että lasten ja nuorten mielipiteet saataisiin esiin kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa. Tarkoituksena on, että nuoret ja lapset olisivat myös tulevaisuudessa kiinnostuneita vaikuttamisesta. Tampereella on kaksi tärkeää osallistumis- ja vaikuttamiskanavaa nuorille ja lapsille: Nuorisofoorumi ja Tampereen Lasten Parlamentti. Tässä raportissa keskitytään Nuorisofoorumin toimintaan.

Nuorisofoorumi on Tampereen kaupungin demokraattinen elin, joka on tarkoitettu vaikuttamis- ja osallistumiskanavaksi 8-9 luokkalaisille ja toisen asteen opiskelijoille (lukio, ammattikoulu). Nuorisofoorumia voidaan pitää erityisenä vaikuttajaryhmänä, jolla on nykyisin oma sija Tampereen kaupungin toiminnassa. Vaikka Nuorisofoorumi on löytänyt paikkansa Tampereen kaupungin organisaatiossa, on sen toiminnassa vielä paljon kehitettävää.

Tampereen kaupunki aloitti vuonna 2004 kokeilun, jossa se antoi Nuorisofoorumin ja Lasten Parlamentin edustajille läsnäolo- ja puheoikeuden kahdessa lautakunnassa. Hyvien kokemusten perusteella sitä jatkettiin Nuorisofoorumin osalta, ja sitä on myös laajennettu viime syksyyn saakka, jolloin läsnäolo- ja puheoikeus myönnettiin kaupunginvaltuustoon. Tällä hetkellä kaupunginvaltuuston lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on kuudessa eri lautaja johtokunnassa.

Tässä raportissa on tarkoitus selvittää, miten Nuorisofoorumin osallistuminen eri lauta- ja johtokuntien sekä kaupunginvaltuuston toimintaan on onnistunut ja kuinka vaikuttavaa

toiminta on ollut. Toiminnan jatkon kannalta on tärkeää selvittää, miten siihen osallistuneet ovat lautakuntakokeilun kokeneet. Tarkoituksena on saada esiin erilaisia näkökulmia ja kehitysehdotuksia.

Tämän raportin pohjana on kaksi kyselyä, jotka Tampereen kaupungin nuorisopalvelut on toteuttanut. Kaikkiaan vastaajina ovat olleet Nuorisofoorumin edustajat, lauta- ja johtokuntien jäsenet, valtuutetut ja esittelijät. Kaikilla vastaajilla on kokemusta lautakuntakokeilusta.

2 Nuorisofoorumi

Tampereen kaupungin nuorisofoorumi on vaikuttamiskanava vapaaehtoisille, aktiivisille nuorille. Toimintaan osallistuvan nuoret ovat 12–22 -vuotiaita henkilöitä (Nuorisofoorumin johtosääntö, 2011), jotka opiskelevat yläkoulussa tai toisen asteen oppilaitoksessa Tampereella. Kuitenkaan toimintaa osallistuvien nuorten ei tarvitse olla tamperelaisia. Nuorisofoorumin toiminta perustuu koulujen oppilaskuntatoimintaan, ja sen toimintaa koordinoi Tampereen kaupungin kulttuuri- ja nuorisopalvelut. Toiminta pyörii 10 000 euron vuosittaisella toimintarahalla. Nuorisofoorumi on vakiinnuttanut asemansa nuorten edustajana viimeisen kymmenen vuoden aikana. (Tampereen kaupunki, 2009).

Nuorisofoorumin toimintaa ohjaa sen itse määrittämä johtosääntö, jossa määritellään muun muassa sen tarkoitus ja tavoite. Vuoden 2011 johtosäännön mukaan Nuorisofoorumin perusta "-- on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, demokraattisesti toimiva itsenäinen yhteisö." Tavoitteeksi on määritelty: "-- edistää ja kehittää Tampereen alueen nuorten hyvinvointia ja asemaa heidän etuaan ajaen ja samalla edistäen nuorten ja Tampereen kaupungin välistä yhteistyötä tuoden nuorten näkökulmaa päätöksentekoon."

2.1 Nuorisofoorumin toiminta

Nuorisofoorumi on nuorten näkyvä vaikuttamiskeino Tampereella. Sen avulla nuoret voivat osallistua ikäryhmänsä kunnalliseen päätöksentekoon. Tarkoituksena on ollut, että heillä on mahdollisuus sanoa oma mielipiteensä ja näkökantansa asioihin, jotka koskettavat ja kiinnostavat heitä itseään. Tällainen toiminta katsotaan tarpeelliseksi, sillä muutoin nuorten on hankala vaikuttaa kaupungin toimintaan ja ottaa kantaa kaupungin asioihin, varsinkin heidän ollessa alaikäisiä. Osallistuminen tällaiseen, nuorille suunnattuun edustamiseen, on aina vapaaehtoista. Toiminnan avulla pyritään siihen, että osallistuneet olisivat myös jatkossa kiinnostuneita osallistumisesta ja vaikuttamisesta (kaupungin asioihin).

Valtuutettu Pia Viitanen teki valtuustoaloitteen vuonna 1997 nuorisovaltuuston perustamisesta Tampereelle. Hänen mukaansa sen avulla voitaisiin lisätä nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ja saada nuorten mielipiteet mukaan päätöksentekoon. Lopulta Tampereelle päätettiin perustaa nuorten avoin keskustelufoorumi, joka aloitti toimintansa syksyllä 1998. Nuorisofoorumi on kehittynyt

historiansa aikana lähinnä tapahtumien järjestäjästä nuorten omaksi vaikuttamiskanavaksi Tampereen kaupungin päätöksentekoon. (Laukamo, 2008) Jatkossa Nuorisofoorumin toimintaa pyritään kehittämään edelleen eteenpäin ja sen toiminta on tarkoitus saada yhä useampien nuorten tietoon.

Nuorisofoorumi pyrkii seuraamaan koko kaupungin toimintaa ja päätöksentekoa. Tarvittaessa Nuorisofoorumi voi tehdä kannanottoja ja aloitteita asioista, jotka se katsoo tarpeellisiksi. (Nuorisofoorumi, 2012) Tarkoituksena on, että Nuorisofoorumin välityksellä tamperelaisten nuorten mielipide saadaan esille kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa. Tähän Nuorisofoorumilla on erilaisia keinoja, joista yhtenä merkittävimmistä voidaan pitää tässä raportissa käsiteltävää läsnäolo- ja puheoikeutta kuudessa eri lauta- ja johtokunnassa sekä kaupunginvaltuustossa.

2.2 Nuorisofoorumin rakenne, suurkokous ja hallitus

Vuonna 1998 perustetun Nuorisofoorumin toiminta kulminoituu kahdesti vuodessa, touko- ja lokakuussa, järjestettävään suurkokoukseen, joka on sen ylintä päätösvaltaa käyttävä elin. Suurkokouksella on päätösvaltaa, jos 1/3 kokouskutsussa mainituista ovat läsnä olevia. Suurkokouksessa käsitellään kuluneen kauden toimintaa ja muun muassa tilinpäätös. Lisäksi kevään suurkokouksessa valitaan seuraavaksi vuodeksi hallitus. Suurkokouksen päätösvalta muodostuu 7.-9. vuosiluokkien ja toisen asteen oppilaskuntien kokoukseen valitsemista oppilaista. Jokaisella koululla, jolla on oikeus osallistua toimintaan, on mahdollisuus lähettää kaksi oppilasta suurkokoukseen. (<http://www.nuortentampere.fi/index.php/nuoret/osallistu-ja-vaikuta/nuorisofoorumi/>)

Suurkokouksessa vuodeksi kerrallaan valittava hallitus on Nuorisofoorumin toimintaa johtava elin. Hallitukseen kuuluu 23 edustajaa eli 20 henkinen jäsenistö, puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa. Hallituksessa istuvat ovat vapaaehtoisia, jotka ovat halunneet pyrkiä sen jäsenistöön. Tarvittaessa käytetään enemmistöäänestystä niin jäsenistön, puheenjohtajan kuin varapuheenjohtajienkin valinnassa. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla hallituksessa vähintään vuoden ajan ennen tehtävään pyrkimistä. Sihteeriä hallitukselle ei valitse suurkokous, vaan hallitus valitsee itselleen sihteerin enemmistövaalitapaa käyttäen. Hallituksen tulee pitää vuodessa vähintään 12, mutta enintään 20 kokousta. Hallitus vastaa toiminnastaan suurkokoukselle, jossa sen luottamuksesta tulee äänestää vähintään kerran vuodessa, kevään suurkokouksessa. Hallitus on päätösvaltainen jos sen kokouksessa on paikalla 1/3 kokouskutsussa mainituista kokousedustajista. (Nuorisofoorumi, 2011)

Nuorisofoorumissa toimii hallituksen lisäksi useita elimiä, joko vapaaehtoisia tai pakollisia. Hallituksen alaisuudessa toimii puheenjohtajaneuvosto, jonka tehtävänä on muun muassa käsiteltävien asioiden valmisteleminen ja hallituksen koollekutsuminen. Se koostuu puheenjohtajista ja sihteereistä. Muilla hallituksen jäsenillä on mahdollisuus saada läsnäolo- ja puheoikeus puheenjohtajaneuvostossa. Valiokunnat ovat puolestaan hallituksen alaisia elimiä, joiden tarkoituksena on helpottaa hallituksen toimintaa käsittelemällä niiden toimialaan kuuluvia asioita. Valiokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja neljä jäsentä, joista yksi toimii sihteerinä. Nuorisoyhteysvaliokunta ja yhteysvaliokunta on määritelty pakollisiksi valiokunniksi. Nuorisovaliokunta vastaa mm. Nuorisofoorumin yhteydenpidosta nuoriin ja oppilaskuntiin Tampereen alueella. Yhteysvaliokunta on vastuussa mm. yhteydenpidosta muihin nuorisovaltuustoihin, -järjestöihin ja -ryhmiin. Sen tehtävänä on myös Tampereen kaupungin päätöksenteon seuraaminen. Hallitus voi jakaantua väliaikaisiin työryhmiin, joiden tulee toteuttaa hallituksen niille antamia tehtäviä. Myös työryhmät toimivat hallituksen alaisuudessa. (Nuorisofoorumi, 2011)

2.3 Lautakuntakokeilu: läsnäolo- ja puheoikeus

Tampereella lautakuntakokeilu on saanut alkunsa syksyllä 2004, jolloin Nuorisofoorumin ja Lasten Parlamentin edustajat pääsivät osallistumaan läsnäolo- ja puheoikeudella kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä koulutuslautakunnan kokouksiin. Lautakuntakokeilu koettiin onnistuneeksi ja hyödylliseksi, joten sitä päätettiin jatkaa Nuorisofoorumin osalta. Myös muissa Suomen kunnissa on annettu nuorille läsnäolo- ja puheoikeuksia eri lauta- ja johtokunnissa.

Tällä hetkellä Nuorisofoorumilla on edustuspaikat kaupunginvaltuuston lisäksi kuudessa eri lauta- ja johtokunnassa. Läsnäolo- ja puheoikeus on osaamis- ja elinkeinolautakunnassa, lasten ja nuortenpalvelujen lautakunnassa ja sivistys- ja elämänlaatupalvelujen lautakunnassa sekä toisen asteen koulutuspalvelujen johtokunnassa, päivähoiton ja perusopetuksen johtokunnassa ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtokunnassa. Jokaiseen näistä Nuorisofoorumilla on mahdollisuus osallistua kahdella edustajalla. Lautakuntakokeilun alussa kokouksiin osallistuttiin vain yhdellä edustajalla. Nykyisin käytetty kahden edustajan malli mahdollistaa nuorille toistensa tuen. Edustajat valitaan tällä hetkellä puoleksi vuodeksi kerrallaan niin, että kaksi samaa edustajaa käyvät tietyn toimielimen kokouksissa. Koska jokaisessa toimielimessä on eri edustajat, tällä hetkellä edustajia on 14. Edustajien vaihtuminen puolen vuoden välein antaa mahdollisimman monelle nuorelle tilaisuuden

kokeilla toimintaa. Vuoden toimikautta on myös harkittu. Vuoden toimikausi mahdollistaisi sen, että nuoret ehtisivät paremmin perehtyä tehtävään ja samalla he saattaisivat myös sitoutua enemmän työskentelyyn.

Lautakuntakokeilu arvioitiin vuonna 2005, ja suurin osa kyselyyn vastanneista olivat sitä mieltä, että lautakuntakokeilu oli onnistunut ja/tai hyödyllinen (Savikko, 2005). Koska lautakuntakokeilusta on saatu hyviä kokemuksia, sitä on pyritty jatkamaan ja kehittämään. Uusimpana kehityksenä on kaupunginvaltuustoon saatu läsnäolo- ja puheoikeus syksyllä 2011. Raportissa on tarkoituksena tuoda esille myös, miten kaupunginvaltuustossa edustaminen on onnistunut.

2.4 Esimerkkejä Nuorisofoorumin toiminnasta: kevät 2012

Nuorisofoorumin toiminnasta kertovat toimintasuunnitelmat ja toimintakertomukset, jotka käydään läpi suurkokousten yhteydessä. (Tampereen Nuorisofoorumin toimintasuunnitelma kaudella 2012–2013).

Nuorisofoorumi kokoontui eri kokoonpanoissa (hallitus, työryhmät) useita kertoja kevään 2012 aikana, jolloin järjestettiin yhteensä seitsemän hallituksen kokousta ja tämän lisäksi työryhmien kokouksia. Keväällä 2012 toimi seitsemän eri työryhmää, jotka olivat aloitekilpailu-, esteettömyys-, johtosäännön uudistamis-, nuorten ja poliitikkojen yhteistilaisuuksien valmisteleva, kuntauudistus-, Chill House- ja lausuntotyöryhmä. Näiden lisäksi on ollut myös nuorisoyhteys- ja yhteysvaliokunnan kokouksia. (Tampereen Nuorisofoorumin, 2012)

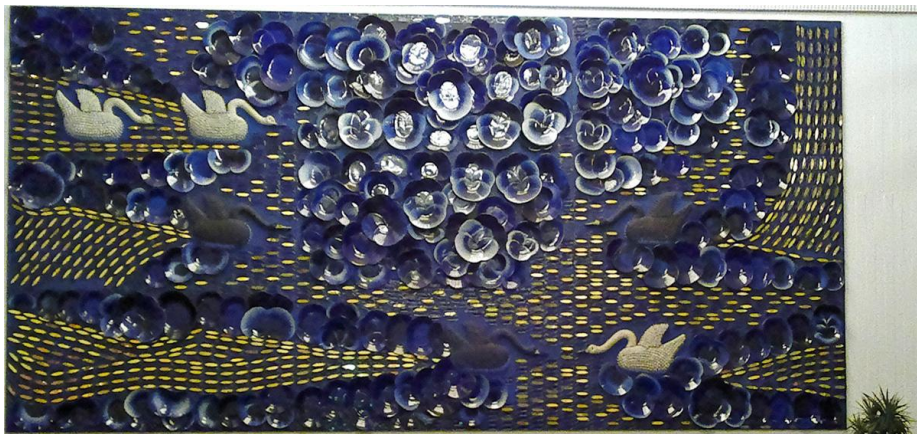
Nuorisofoorumi osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää niitä myös itse. Keväällä 2012 Nuorisofoorumin itse toteuttamista tapahtumista voidaan nostaa esille aloitekilpailu, joka järjestettiin 23.4–31.5.2012. Se oli tarkoitettu oppilaskunnille ja yksittäisille nuorisoedustajille ja sen järjestämistä varten oli perustettu myös erillinen työryhmä Nuorisofoorumin hallituksen toimesta. Toisena esimerkkinä Nuorisofoorumin järjestämästä tapahtumasta voidaan pitää nuorten ja poliitikkojen keskustelupaneelia. Itse järjestettyjen tapahtumien lisäksi Nuorisofoorumi osallistui mm. Kalevan liikuntapuiston ideakilpailuun ja Nuoriareena – Nuorisovaltuustot Suomiareenalla 2012 – tapahtumaan (Pori, 17.7. – 20.7.2012). (Tampereen Nuorisofoorumin, 2012)

Kauden 2012–2013 Nuorisofoorumin toimintasuunnitelman mukaan päätavoitteena on parantaa Nuorisofoorumin näkyvyyttä ja toiminnasta tiedottamista nuorille. Painopisteenä

mainitaan tamperelaisten nuorten asioiden ajaminen ja työskenteleminen nuorten hyväksi. Tarkoituksena on tiedottaa toiminnasta kattavasti myös päättäjille ja virkamiehille. Tiedottaminen hoidetaan tiedotteen, internetsivujen ja sosiaalisen median (etenkin Facebook) kautta. (Nuorisofoorumi, 2012)

Nuorisofoorumin suurkokouksessa 29.5.2012 tuli ilmi, etteivät läheskään kaikki toiminnan kohderyhmään kuuluvat tiedä Nuorisofoorumin toiminnasta tai olemassaolosta (välttämättä) ollenkaan. Nuoret, jotka eivät ole aktiivisia, jäävät helposti toiminnan ulkopuolelle. Tiedottamista ja toiminnasta kertomista pitää selvästi parantaa, jotta kaikki mahdolliset nuoret saadaan kiinnostumaan toiminnasta tai ainakin tiedostamaan, mikä Nuorisofoorumi on ja mitä se tekee.

Nuorisofoorumin toiminta liittyy tiiviisti koulujen oppilaskuntatoimintaan. Vuoden 2012 kevään suurkokouksessa ilmeni, että moni siihen osallistunut tai hallituksessa istuva on ollut mukana myös oppilaskuntatoiminnassa ja osallistunut Nuorisofoorumin kaltaiseen toimintaan muutoin aktiivisesti. Useimmat aktiivijäsenet ovat kiinnostuneita tulevaisuudessakin toimimaan kunnallispolitiikan parissa. Nuorisofoorumin järjestämistä tapahtumista Oktafoorumi on esimerkki Nuorisofoorumin läheisestä suhteesta oppilaskuntatoimintaan. Se on oppilaskuntatapaaminen, jonka Nuorisofoorumi järjestää kaksi kertaa vuodessa Tampereen yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten edustajille. Vuonna 2012 se järjestettiin nuorisokahvila Uniikissa 19.4. (Nuorisofoorumi, 2012)

3 Nuorten vaikuttamisesta ja osallistumisesta

”Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.” (Nuorisolaki 72/2006§)

3.1 Suomi

Monet Suomen kunnat käyttävät nuorten osallistumis- ja vaikuttamiskeinona nuorisovaltuustoja (nuorisofoorumi tarkoittaa samaa). Noin 70 %:ssa Suomen kuntia toimii nuorisovaltuusto (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, 2009). Toiseen julkaisuun verrattuna nuorisovaltuustojen määrä on noussut 60 %:sta mainittuun 70 %:iin. Tämän hetkinen tieto on, että eniten nuorisovaltuustoja löytyy Lapin läänistä, ja vuonna 2006 jokaisessa Lapin läänin kunnassa oli nuorisovaltuusto. (Allianssi ry, Suomen Kuntaliitto, 2009) Tietoja nuorisovaltuustoista ollaan päivittämässä, sillä Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto (Nuva ry) on kerännyt tietoja nuorisovaltuustoista kyselyllä, jonka tulokset julkaistaan syksyllä 2012 (henkilökohtainen tiedonanto, Nina Tähkäaho, tutkimusassistentti, Nuva ry). Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa kunnissa olisi nuorille ja lapsille oma vaikuttamiskanava.

Nuorisovaltuustojen päätarkoituksena on toimia nuorten virallisina edustajina. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että nuorten asioista päätettäessä ei tarvitsisi kuunnella muita. Usein tulee ottaa huomioon myös niiden mielipide, joita päätökset varsinaisesti koskevat (esim. tietyn koulun oppilaat). Nuorisovaltuustot ovat poikkeuksetta puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomia ryhmiä, jotka edustavat nuoria kuntien päätöksenteossa. Vaikutusryhmien (nuorisovaltuustojen) koko sekä jäsenten ikäjakauma vaihtelevat kunnasta toiseen. Toiminta voidaan muodostaa sellaiseksi, että se palvelee parhaiten kunnan ja nuorten tarpeita eli kunta voi määritellä nuorisovaltuustolle omia tehtäviä tai painotuksia. Päätehtävänä voi olla esimerkiksi tapahtumien järjestäminen. (Suomen nuorisovaltuustojen liitto, 2009)

Toiminnan tarkoituksena on antaa nuorten oma näkökulma asioihin. Nuorten (ja lasten) kuunteleminen on perusteltua, sillä voidaan sanoa, että he ovat oman elämänsä asiantuntijoita. Tärkeää on, että keskitytään niihin asioihin, joista nuoret ovat itse kiinnostuneita. Vaikka nuoret edustavat kaikkia kunnan nuoria, silti on paljon nuoria, jotka eivät tiedä nuorisovaltuustojen toiminnasta. Vuonna 2008 Nuorisobarometri kertoo, että niissä kunnissa, joissa on toimiva nuorisovaltuusto vain 44 % nuorista tietää siitä (Allianssi ry, Suomen Kuntaliitto, 2009).

Nuorten ja lasten osallistumiselle on olemassa useita esteitä, kuten avun puute tai ei haluta, että nuoret ylipäättänsä osallistuvat (koetaan hankalaksi). Esteitä osallistumiselle tulee kummastakin suunnasta sekä nuorilta, että päättäjiltä. (Tampereen kaupunki, 2009) Nuorten ja päättäjien tulisi löytää yhteinen linja, jonka mukaan toimitaan. Tässäkin asiassa kunta voi luoda sille parhaimman toimintamallin. Asiassa pätee se, että mikä toimii toisessa kunnassa, ei välttämättä toimi toisessa.

”Tampereen hallintomallissa on kolme kivijalkaa: pormestarimalli, tilaaja-tuottajamalli ja asukkaiden osallistumisen kehittäminen.” Tampereella kuntademokratiayksikkö vastaa yleisesti osallistumisen kehittämisestä yhteistyössä muiden yksiköiden, kuten nuorisopalveluiden kanssa. Pääasiassa nuorten osallisuudesta vastaa nuoriso-ohjaaja. Hän tekee yhteistyötä sekä oppilaskuntien että Nuorisofoorumin kanssa. Lapset ja nuoret on otettu Tampereella huomioon strategioissa ja ohjelmissa jo vuosien ajan.

3.2 Läsnäolo- ja puheoikeudesta

Nuorten lautakuntapaikat on todettu yleisesti hyväksi kokemuksiksi. Osallistuminen lautakuntien (ja koko nuorisovaltuuston) toimintaan ajatellaan edesauttavan sitä, että nuoret tulevaisuudessakin olisivat mukana kuntien toiminnassa aktiivisina vaikuttajina. Lautakuntien työskentelyyn osallistuminen tarkoittaa läsnäolo- ja puheoikeuden antamista nuorisovaltuuston edustajille. (Suomen nuorisovaltuustojen liitto, 2009)

Jotta nuorten osallistuminen lauta- ja johtokunnissa voisi onnistua, tulee heitä auttaa monissa asioissa (varsinkin aluksi). Lautakuntatyöskentelyssä nuoret täytyy opastaa alkuun niin, että he tuntevat toimintatavat. He tarvitsevat tukea myös myöhemmin erilaisissa asioissa kuten taustatietojen selvittämisessä. Nuoria tulee rohkaista, jotta he uskaltavat toimia arvovaltaltaan korkeimpien henkilöiden kanssa. Toimintaan tulee ottaa tasa-arvoisesti nuoria mukaan, jotta saadaan todennäköisemmin eri näkökulmia asioihin.

Lautakuntatyöskentelyssä nuorten ja päättäjien kannattaisi tehdä enemmän yhteistyötä myös itse kokousten ulkopuolella, jotta suhteesta muodostuisi tasa-arvoinen ja luottamuksellinen. Usein aikarajoitukset tulevat vastaan, sillä kummankin osapuolen käytettävissä oleva aika on rajallinen.

4 Aineisto ja menetelmät

Aineisto koostuu kahdesta kyselystä (liite 1, liite 2). Kyselylomakkeet on katsottu tässä tapauksessa tehokkaimmaksi ja käytännöllisimmäksi keinoksi kerätä aineistoa, sillä tietoa on kerätty joko useilta eri tahoilta tai pidemmällä aikavälillä. Molemmat kyselylomakkeet koostuvat yksinkertaisista valintakysymyksistä, joita täydentävät avoimet kysymykset. Kumpikin kyselylomake käsitellään tässä raportissa omana osuutenaan.

Ensimmäisessä kyselyssä Nuorisofoorumin edustajat ovat vastanneet jokaisen kokouksen jälkeen paperiseen kyselyyn (liite 1). Kyselyssä he ovat arvioineet sitä kokousta, johon ovat osallistuneet. Kysely toteutettiin aikavälillä 1.1.2012–30.6.2012. Kyselyyn tuli yhteensä 21 vastausta 17 eri kokouksesta yhdeksältä eri vastaajalta. Nuorisofoorumilla on yhteensä 14 edustajaa kuudessa eri lauta- ja johtokunnassa sekä kaupunginvaltuustossa, joten viisi edustajaa ei ole palauttanut yhtään kyselylomaketta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että he eivät olisi osallistuneet yhteenkään kokoukseen sillä, tiettävästi on ollut tilanteita, ettei edustaja ole täyttänyt kyselylomaketta, vaikka olisi osallistunut kokoukseen. On myös mahdollista, että ainoastaan toinen kokouksessa ollut on täyttänyt kyselylomakkeen, vaikka molemmat edustajat olisivat olleen paikalla. Osaamis- ja elinkeinolautakunnan edustajilta ei tullut yhtään kokouksen jälkeen täytettyä kyselylomaketta.

Yhteensä kokouksia kyselyn toteuttamisen aikavälillä oli 43 eli palautettuja vastauslomakkeita voisi olla 86. Kyselyyn tuli 21 vastausta eli vastausprosentiksi muodostui 24.4 %. Edustajat yritettiin saada vastaamaan aktiivisemmin muistuttamalla useaan otteeseen lomakkeesta. Valitettavaa on, että kyselylomakkeen avokysymykseen oli kirjoitettu vastaus ainoastaan kahdesti. Palautettujen kyselylomakkeiden pohjalta on tehty Excel-ohjelmalla taulukot.

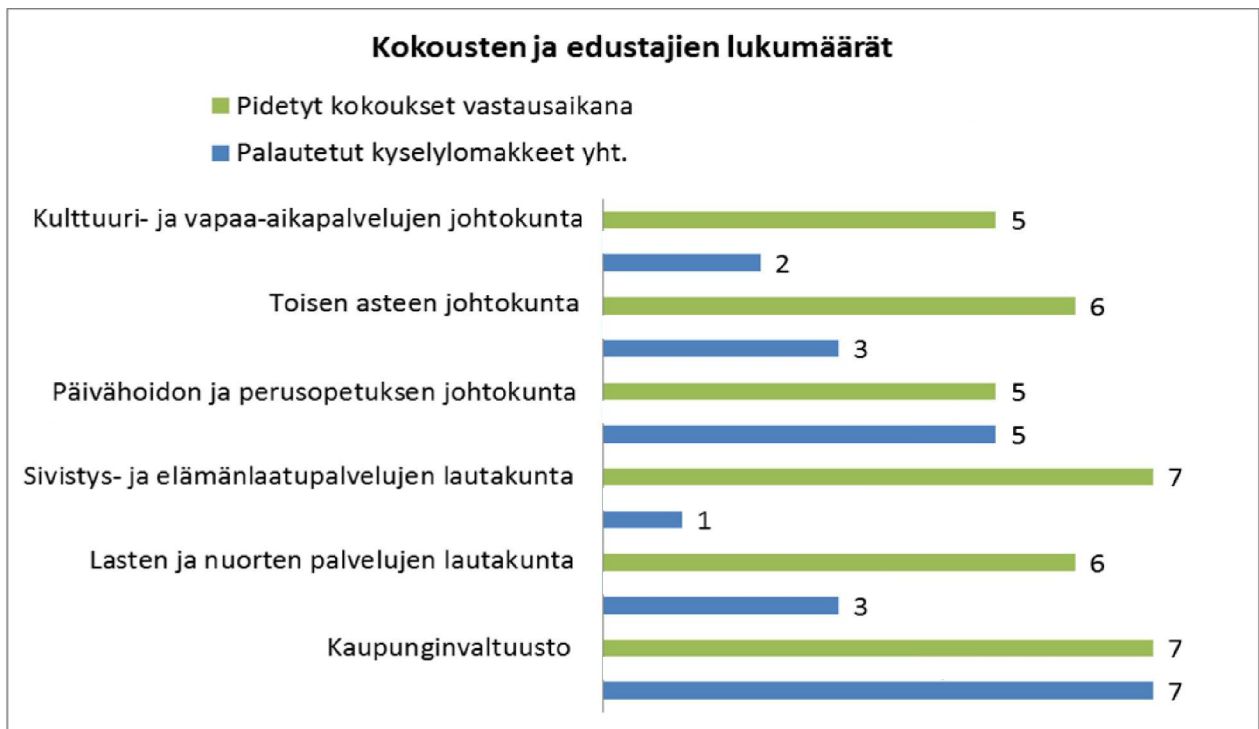
Toinen kysely toteutettiin internetissä Zef –ohjelmalla (liite 2). Kysely lähetettiin Nuorisofoorumin hallituksen lisäksi niiden kuuden lauta- ja johtokuntien jäsenille, esittelijöille ja valtuutetuille, joissa läsnäolo- ja puheoikeutta on toteutettu. Kyselyn vastausaika oli 28.5.2012 – 17.6.2012. Tähän saatiin yhteensä 52 täytetty lomaketta kun lähetettyjä kyselyitä oli yhteensä 202, jolloin vastausprosentiksi muodostui 25.7 %. Nuorisofoorumin hallituksesta yhdeksän vastasi, kun kyselyitä heille lähetettiin 20. Vastausprosentti oli 45 %. Jokainen vastaajasta oli edustajana jossain läsnäolo- ja puheoikeuden piiriin kuuluvassa toimielimessä. Myös kaksi muuta hallituksen jäsentä oli

aloittanut vastaamisen, mutta lopettaneet kesken. Nuorisofoorumin ulkopuolisia vastaajia oli 43, kun heille lähetettiin yhteensä 182 kyselyä, jolloin heidän vastausprosenttinsa oli 23.63 %. Vastausprosentin kohottamiseksi ZEF -kyselyssä lähetettiin muistutusviestejä kahteen otteeseen, silti vastausprosentti jäi toivottua alhaisemmaksi. Raportissa on käytetty hyödyksi ZEF -ohjelman tekemiä kuvioita.

5 Nuorisofoorumin toiminta lauta- ja johtokunnissa – nuorten mielipide asiasta

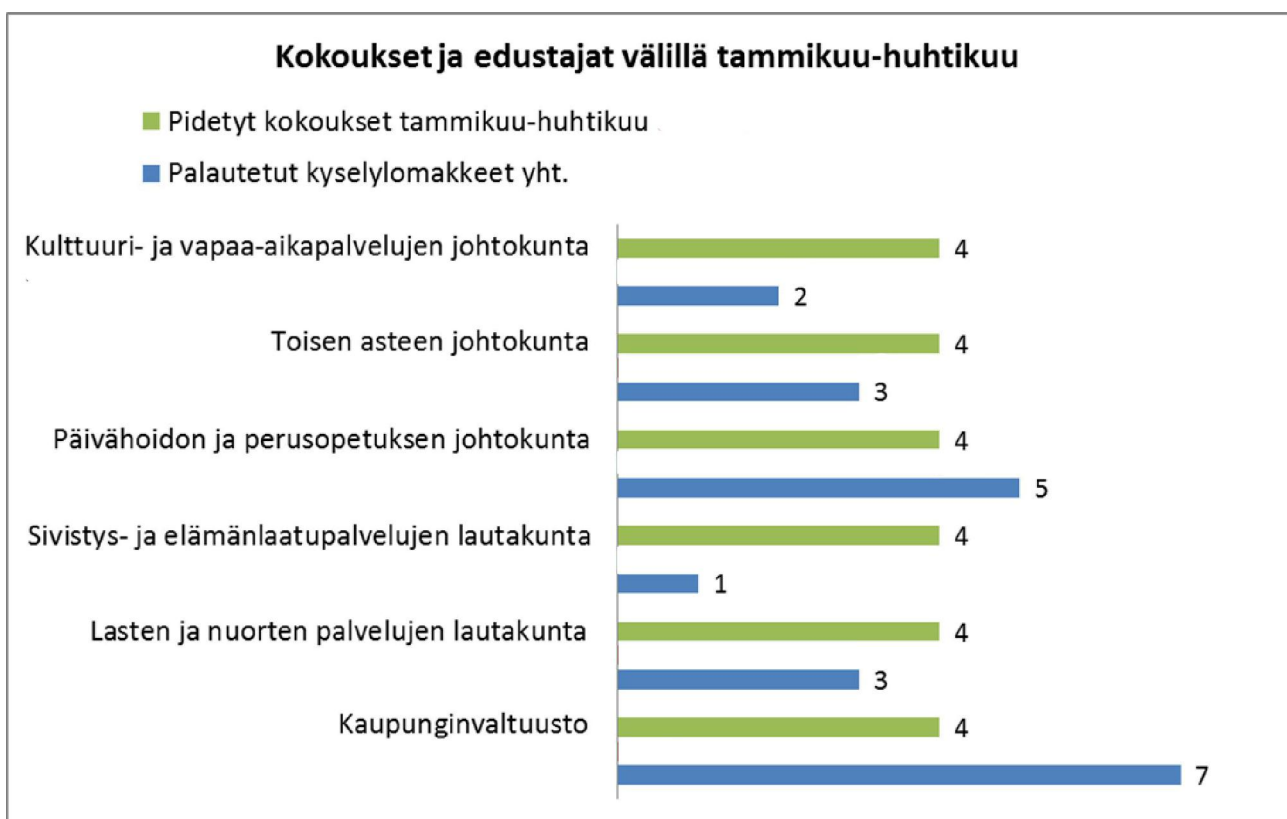
Tulokset on koottu Nuorisofoorumille 1.1.2012–30.6.2012 toteutetun kyselyn (liite 1) perusteella. Tässä eivät tule ilmi osaamis- ja elinkeinopalveluiden lautakunnassa olleiden edustajien mielipiteet, koska edustajat eivät olleet täyttäneet yhtään kyselylomaketta, vaikka heistä ainakin toinen on osallistunut osaan kokouksista. Näiden seikkojen vuoksi tässä esitellyistä tuloksista ei voi tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

Seuraavasta kuvioista (kuvio 1) nähdään vastausaikana pidettyjen kokousten määrä toimielimittain ja vastausten määrä yhteensä.

Kuvio 1. (N=21) Kokousten ja palautettujen kyselylomakkeiden määrä

Tulee huomioida, että kokouksia on pidetty kesäkuussa, jolloin koululaisilla on kesäloma meneillään. Tämä on varmaankin vaikuttanut Nuorisofoorumin edustajien läsnäoloaktiivisuuteen ja näin vastausten määrään, koska kesäkuun kokouksista ei palautettu yhtään lomaketta. Myös toukokuussa edustajien määrä on ollut lomakkeiden perusteella vähäinen. Uskon tämän johtuvan koulussa pidettävistä retkistä ja kokeista, jotka usein painottuvat toukokuulle. Jos ei oteta huomioon touko- ja kesäkuun kokouksia niin silloin kuvio 1 olisi seuraavanlainen.

Kuvio 2. (N=21) Kokoukset ja palautetut vastaukset välillä tammikuu-huhtikuu 2012.

Kuviosta 2 ilmenee suunnilleen samat asiat kuin kuviosta 1. Kuvion 2 perusteella kaupunginvaltuustossa istuvat Nuorisofoorumin edustajat ovat olleet aktiivisimmat osallistujat tammikuu-huhtikuussa. Kolmessa kokouksessa neljästä molemmat edustajat olivat paikalla ja vastasivat kyselyyn. Myös päivähoidon ja perusopetuksen johtokunnassa edustaminen oli muihin verrattuna aktiivista, sillä kaikkiin kokouksiin osallistuttiin. Tosin vain yhdessä kokouksessa oli kummatkin edustajat paikalla.

Osallistumisaktiivisuuden tai sen alhaisuuteen on varmasti useita syitä. Toiset toimielimet kiinnostavat edustajia enemmän. Tulosten perusteella kaupunginvaltuusto on tällainen

toimielin. Toisilla edustajilla on luultavasti enemmän kiinnostusta vaikuttamiseen ja osallistumiseen lautakuntatyöskentelyn kautta. Henkilöt, jotka ovat olleet aktiivisia lautakuntatyöskentelyssä, ovat olleet aktiivisia muutoinkin Nuorisofoorumin toiminnassa. Voi myös olla, että toimielintyöskentely ei ole ollut sen suuntaista, mitä valitut edustajat ovat kuvitelleet, ja se on voinut johtaa kokouksista poisjäämiseen.

Kuvio 3. (N=21) Nuorisofoorumin kyselyn vastaukset esitetty lukumäärittäin.

Kuviossa 3 näkyy kaikkien kyselylomakkeiden vastaukset avokysymystä lukuunottamatta. Kaikki kuviossa 3 esitettävät kysymykset olivat vaihtoehtokysymyksiä (kyllä/ei), joten kyselylomake oli hyvin yksinkertainen.

Kaikkien vastaajien mielestä osallistuminen sujui ongelmitta. Osa koki, ettei heidän osallistumisellaan kokoukseen ollut merkitystä. Tämä voi johtua siitä, että käsiteltävät asiat eivät koskeneet nuoria. Tähän voi liittyä myös edustajan omat tuntemukset siitä, ettei häntä kuunneltu, vaikka puheenvuoro olisi käytetty. Tulkinta perustuu siihen, että parista vastauksesta tuli ilmi, ettei osallistumisella ollut merkitystä, vaikka edustaja käytti puheenvuoron.

Monet tutustuivat esityslistaan, mutta eivät valmistelleen puheenvuoroa. Vaikka puheenvuoroa ei usein valmisteltu, niitä pidettiin silti (4 tapausta). Nähtävästi oli myös

tilanteita, että puheenvuoro oli valmisteltu, mutta sitä ei silti pidetty. Yhdessä vastauksessa ilmeni, ettei edustaja tutustunut esityslistaan, eikä valmistellut puheenvuoroa. Tähän oli syynä se, ettei hän saanut esityslistaa ajoissa.

Viimeiseksi kysyttiin avokysymyksellä, mikä erityisesti kyseisessä kokouksessa mietitytti. Kysymykseen tuli vain kaksi vastausta ja molemmat olivat kaupunginvaltuuston edustajan kirjoittamia. Tähän nuoret olisivat voineet laittaa mm. kehitysehdotuksia siitä, miten kokouksesta olisi saatu heidän kannaltaan merkityksellisempi ja mikä saisi heidät osallistumaan aktiivisemmin kokouksiin. Avoimista kysymysten kahdesta vastauksesta ei voi tehdä minkäänlaisia johtopäätöksiä, joten tähän ne voidaan laittaa vain yksittäisinä kommentteina.

”Ei erityisemmin mikään, välillä valtuutetut meni ohi aiheen, mutta tähän ei haitannu. Edessämme istuva porukka oli rentoa ja tuki meitä paljon ja kehui pitämiämme puheenvuoroja J”

”Turha puhe ja löpinä... ”

6 Lautakuntatyöskentely eri henkilöiden näkökulmasta

Tässä raportoitava kysely toteutettiin aikavälillä 28.5.2012 – 17.6.2012. Vastaajina olivat Nuorisofoorumin edustajat, lauta- ja johtokuntien jäsenet, esittelijät ja valtuutetut, joilla oli kokemusta Nuorisofoorumille myönnetystä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Kyselylomakkeessa kysymykset on jaoteltu ryhmiin. Ryhmät ovat taustatiedot, yleiset kysymykset toimintaan liittyen ja Nuorisofoorumin työskentelyn kehittäminen.

Kyselylomakkeesta saadut vastaukset esitellään pääpiirteittäin samojen ryhmien mukaisesti. Kyselylomakkeen teki loppuun saakka 52 vastaajaa. Kuitenkin joissakin kysymyksissä esiintyy todellista suurempi vastaajamäärä, mikä johtuu siitä, että osa keskeytti vastaamisen.

6.1 Vastaajien taustatietoja

Kaikki kyselyyn vastanneet ovat olleet kokouksessa, jossa Nuorisofoorumin edustaja on ollut mukana tai on itse ollut Nuorisofoorumin edustajana.

1-3 vuotta	29.6 % (16 vastausta)
3-5 vuotta	24.1 % (13 vastausta)
5-10 vuotta	7.4 % (4 vastausta)
yli 10 vuotta	38.9 % (21 vastausta)

Kuvio 4. (N=54) Kauanko olet edustanut nykyistä taustaorganisaatiotasi?

Suurin osa vastanneista on edustanut taustaorganisaatiotaan jo pidempää. Ne, jotka ovat edustaneet 1-3 vuotta, voidaan ajatella suurimmaksi osaksi olevan Nuorisofoorumin edustajia.

Naisia vastanneista oli 57.4 % (31 vastausta) ja miehiä 42.3 % (23 vastausta).

Sukupuolijakaumasta voidaan todeta, että kummankin sukupuolen edustajia on vastannut tasapuolisuuden nimissä riittävä määrä.

15 vuotta	5.5 % (3 vastausta)
16 vuotta	3.6 % (2 vastausta)
17 vuotta	9.1 % (5 vastausta)
18 vuotta	1.8 % (1 vastaus)
26–35 vuotta	14.5 % (8 vastausta)
36–45 vuotta	18.2 % (10 vastausta)
46–55 vuotta	14.5 % (8 vastausta)
56–65 vuotta	21.8 % (12 vastausta)
66–75 vuotta	9.1 % (5 vastausta)
yli 76 vuotta	1.8 % (1 vastaus)

Kuvio 5. (N=55) Vastaajien ikä.

Ikäjakaumasta tulee huomata, että vastaajissa ei ole ollenkaan 19–25 -vuotiaita. Tähän vaikuttaa luultavasti se, että Nuorisofoorumin edustajista vanhimmat opiskelevat toisen asteen koulussa (lukio, ammattikoulu) ja usein he valmistuvat noin 18–19 vuotiaina. 18 -vuotiaille ilmenee myös muita vaikutusmahdollisuuksia kuten äänestäminen ja mahdollisuus asettua ehdokkaaksi, jolloin Nuorisofoorumin toiminta ei välttämättä ole enää niin mielekäs. Kunnallispolitiikassa on usein mukana vain muutamia aktiivisia nuoria, joten myös se vaikuttaa 19–25 ikäisten puuttumiseen. 19–25 -vuotiaana kiinnostus kohdistuu usein mm. opiskeluun ja perheen perustamiseen, jolloin kiinnostusta ja aikaa ei löydy niin paljon, että itse lähtisi kunnallispolitiikkaan mukaan. Jos nuoria alle 30 -vuotiaita halutaan tiiviimmin mukaan kunnallispolitiikkaan, Nuorisofoorumin toimintaan osallistuvat (aktiivi)nuoret ovat yksi potentiaalinen ryhmä, johon tässä asiassa kannattaa panostaa.

Nuorisofoorumin hallituksen jäsen	20 % (11 vastausta)
Lautakunnan varsinainen jäsen	21.8 % (12 vastausta)
Lautakunnan varajäsen	7.3 % (4 vastausta)
Johtokunnan varsinainen jäsen	16.4 % (9 vastausta)
Johtokunnan varajäsen	9.1 % (5 vastausta)
Kaupunginvaltuuston varsinainen jäsen	25.5 % (14 vastausta)
Kaupunginvaltuuston varajäsen	12.7 % (7 vastausta)
Esittelijä	9.1 % (5 vastausta)
Muu	14.5 % (8 vastausta)

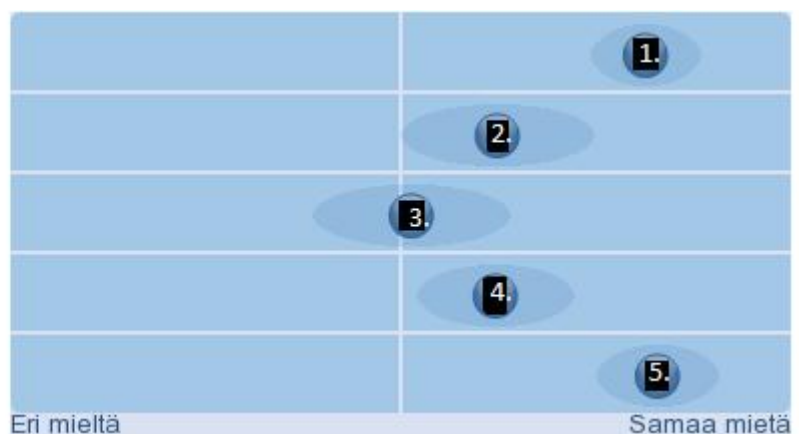
Kuvio 6. Mikä on taustaorganisaatiosi? Vastaajat ovat voineet valita useamman taustaorganisaation.

Vastaajat pystyivät valitsemaan useamman taustaorganisaation, joten vastausten lukumäärä (75) tässä on huomattavasti korkeampi kuin kyselyn vastaajien (52).

Taustaorganisaatioiden perusteella voidaan sanoa, että kaikkien lauta- ja johtokuntien jäsenet eivät ole tasavertaisesti edustettuina tässä raportissa. Olisi ollut mielenkiintoista saada eriteltyä eri lauta- ja johtokunnat, jotta pystyttäisiin arvioimaan edes hieman sitä, mihin vastaajien mielipiteet kohdistuvat. Kaupunginvaltuuston jäsenet ja varajäsenet ovat vastanneet kyselyyn kiitettävän aktiivisesti, mikä on tärkeää, sillä kaupunginvaltuuston läsnäolo- ja puheoikeus on viimeisin laajennus lautakuntakokeilussa.

6.2 Yleisesti Nuorisofoorumin osallistumisoikeudesta

1. Työskentely on ollut sujuvaa.
2. Nuoret tarvitsevat työskentelyssään tukea.
3. Nuorisofoorumin edustajien mukana olo on vaikuttanut toimintatapoihin.
4. Nuorisofoorumin edustajat voivat vaikuttaa asioihin toimielinten kokouksissa.
5. Koen Nuorisofoorumin edustajien työskentelyn tärkeänä.

Kuvio 4. (N=53) Viiden eri kysymyksen vastaukset kaikkien vastaajien mukaan. Laajempi haalea alue kuvaa vastauksen hajontaa.

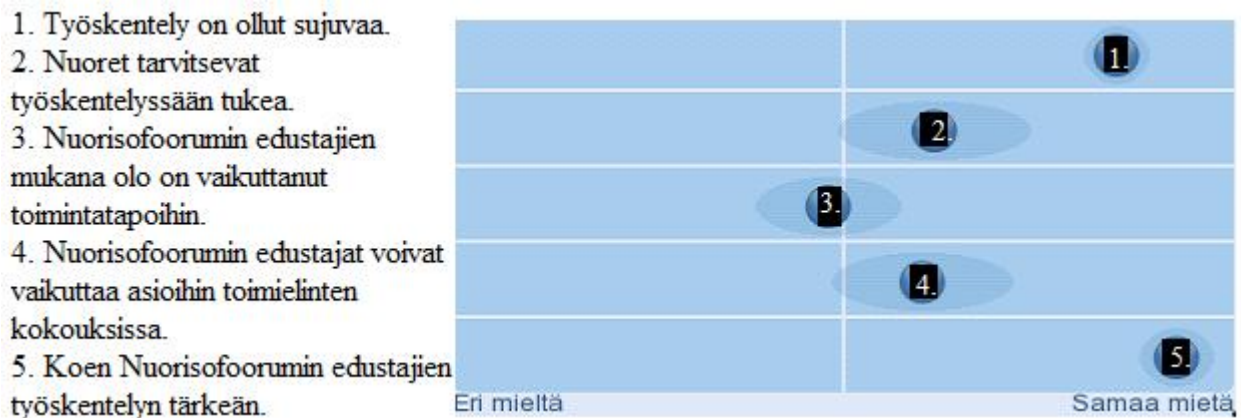
Kuvion 4 ensimmäisen kysymyksen keskiarvoksi muotoutui 4.25 (asteikolla 1-5) eli voidaan sanoa, että Nuorisofoorumin työskentely katsotaan sujuvaksi keskihajonnan ollessa suhteellisen pieni, 0.56. Työskentelyn sujuvuuteen voidaan katsoa kuuluvan mm. kokoustekniikan tunteminen.

Kysyttäessä nuorten tarvitsemasta tuesta työskentelyssä (kysymys 2), voidaan todeta sen aiheuttavan hieman erimielisyyksiä vastaajien joukossa keskihajonnan ollessa aika suuri, 0.99. Keskiarvo kysymyksessä oli 3.49 asteikon ollessa 1-5. Tämä tarkoittaa sitä, että osan mielestä tukea tarvitaan enemmän kuin toisten. Osa saattaa katsoa, ettei tukea tarvita ollenkaan. Se, millaista tukea nuoret tarvitsevat käsitellään myöhemmin.

Kuviossa neljä on esitelty myös onko vastaajien mielestä Nuorisofoorumin edustajien mukanaolo vaikuttanut toimielinten toimintatapoihin. Vastaajat ovat tästä huomattavan eri mieltä keskihajonnan ollessa 1.01. Vastausten keskiarvo ei ole erityisen korkea (3.06 asteikolla 1-5). Tulokseen voidaan ajatella vaikuttavan eri toimielimissä ja rooleissa olevien henkilöiden vastaukset. Vaikutusta on ollut myös sillä, miten Nuorisofoorumin edustajat ovat tuoneet itseään esille kokouksissa esimerkiksi puheenvuorojen osalta. Tulee huomioida, että jos edustajat eivät ole osallistuneet kokouksiin, ei vaikutuksiakaan ole syntynyt. Jotta tulosta voitaisiin tulkita enemmän, tulisi erottelua tehdä eri lauta- ja johtokuntien välillä.

Voivatko Nuorisofoorumin edustajat vaikuttaa asioihin toimielinten kokouksissa? Tulos ei ole huomattavan korkea, mutta voidaan sanoa, että luultavasti osassa toimielinten kokouksissa vaikutusta voidaan katsoa olevan. Tähän vaikuttaa se, miten aktiivisia nuoret ovat; miten he käyttävät puheenvuoronsa ja ovatko he ylipäänsä olleet läsnä kokouksissa.

Nuorisofoorumin edustajien työskentely koetaan vastaajien joukossa kuitenkin tärkeänä, vaikka mielipide tärkeyden tasosta vaihtelee. Työskentelyn tärkeys voi tarkoittaa myös toiminnan itseisarvoa, eli vaikka ei saataisi suuria vaikutuksia aikaan, toiminnalla on muuta merkitystä.

Kuvio 5. (N=9) Viiden eri kysymyksen vastauksen Nuorisofoorumin edustajien vastausten perusteella. Vaalea uloin alue numeron ympärillä merkitsee hajontaa. Vastausten lukumäärän ollessa vain yhdeksän, hajonnasta ei kannata tehdä johtopäätöksiä.

Kuviosta 5 voidaan tarkastella pelkästään Nuorisofoorumin edustajien mielipiteitä. Koska vastaajia on vähän, kuviosta ei voida päätellä suuria, sillä yksikin vastaus muuttaa tulosta huomattavasti. Tulokset kuviossa ovat samansuuntaisia kuin kuviossa neljä, jossa on esitetty kaikkien vastaajien mielipiteet samoihin kysymyksiin.

Positiivista on, että Nuorisofoorumin edustajat kokevat työskentelyn tärkeänä. Asiasta he ovat olleet hyvin samaa mieltä. "Heikoimman" tuloksen näistä kysymyksistä sai kysymys 3, jossa kysyttiin, miten Nuorisofoorumin edustajien mukanaolo on vaikuttanut toimintatapoihin. Parempi vertailutuloks saataisiin aikaan, jos Nuorisofoorumin vastaukset saataisiin eriteltyä kaikista vastauksista niin, että pystyttäisiin tarkastelemaan vain muiden vastaajien vastauksia.

6.2.1 Toimikauden pituus

Nuorisofoorumin edustajien kausi on tällä hetkellä puoli vuotta. Tätä on perusteltu sillä, että mahdollisimman moni nuori pääsisi kokeilemaan työskentelyä. Kaikista vastaajista 72 % (36 vastaajaa) katsoo, että kauden tulisi olla 12 kuukautta eli vuoden mittainen. Nuorisofoorumin edustajista 55.6 % (viisi vastaajaa yhdeksästä) katsoi, että kuusi kuukautta on parempi pituus toimikaudelle. Vuoden toimikautta on perusteltu sillä, että nuoret saataisiin paremmin sitoutumaan työskentelyyn ja he pääsisivät paremmin toimielinten toimintaan mukaan.

"Puolen vuoden sykli on aika nopeaa, maksimissaan kuusi kokousta. Tässä ajassa asioiden omaksuminen on vaikeaa."

”Nuorten pitäisi päästä olemaan samassa toimielimessä kauemmin, esimerkiksi puoli vuotta, jotta heti kun meiningistä on tullut tuttua ja turvallista, ei tarvitsisi vaihtaa taas uuteen paikkaan opettelemaan.”

6.2.2 Millaista tukea nuoret edustajat tarvitsevat?

Tuen saaminen voi olla tärkeää, jotta toiminta olisi hyödyllistä puolin ja toisin. Tuen tarpeesta ilmeni monenlaisia mielipiteitä lähtien siitä, että joidenkin mielestä nuoret eivät tarvitse tukea ollenkaan. Toiset nuoret ovat kokeneempia ja tietävät miten toimia, kuitenkin joukossa on sellaisia, joilta ei samaa kokemusta ja varmuutta löydy.

”Ovat olleet niin valveutuneita nuoria, että ei erityistä tuen tarvetta ole ilmennyt.”

”Mielestäni nuoret ovat saaneetkin tukea, he voivat kysyä ja heille kyllä kerrotaan ja selitetään asioita, jos tarvetta on. Jos nuoret tarvitsevat enemmän tukea, täytyy heidän itse tuoda se esille. Mielestäni kaikki nuoret ovat olleet fiksuja ja reippaita ja rohkeasti tuoneet omia mielipiteitään esille.”

Suurin osa kuitenkin katsoi, että nuoret tarvitsevat toiminnassa tukea. Esille nousi etenkin nuorten rohkaisu, jotta he uskaltaisivat ilmaista mielipiteensä ja käyttää puheenvuoroja. Rohkaisussa tuli esille puheenjohtajan rooli kokouksissa. Hän voisi erikseen kysyä nuorten mielipidettä asioihin ja rohkaista heitä tätä kautta puhumaan asioista, joihin nuorten mielipidettä erityisesti tarvitaan.

”Nuoria voisi rohkaista puhumaan enemmän ja kertomaan helpommin mielipiteensä. Esimerkiksi kokouksen puheenjohtajakin voisi kysyä kokouksessa istuvien nuorien mielipidettä johonkin asiaan, missä nuorison näkökulma olisi hyvä tuoda esiin.”

Jos ennen varsinaisen työskentelyn aloitusta Nuorisofoorumin edustajat pääsisivät tapaamaan sen toimielimen jäseniä, jonka kokouksiin tulevat osallistumaan, niin tämä voisi tuoda päättäjiä ja edustajia lähemmäs toisiaan. Tapaamiset voisivat olla tärkeitä tilanteissa, joissa nuori on ensimmäistä kertaa toiminnassa mukana.

Useasti tuli esille se, että nuorten tulisi alun perin tietää asioista enemmän eli heidän tulisi saada enemmän (etenkin yleistä) taustatietoa tai hankkia sitä itse. Etenkin suuriin asioihin tulisi tutustua ennen lautakuntatyöskentelyä. Nuoren tulisi tietää perusasiat, jotka helpottaisivat työskentelyä alusta lähtien. Seuraava kommentti asiaan liittyen oli hyvin kattava ja kuvasi monien mielipiteitä.

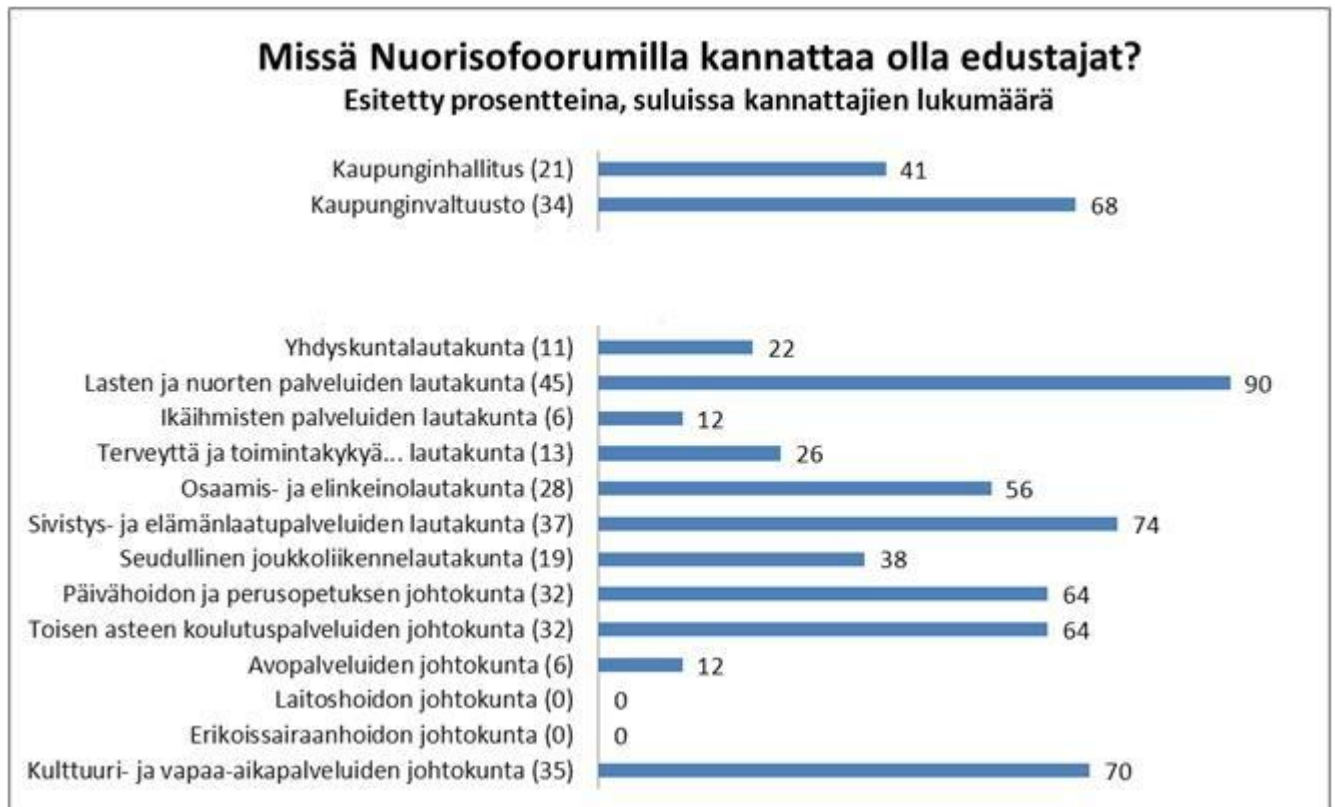
”Päätöksenteon perusteet ja asian taustat, päätösten merkitys tuleviin ratkaisuihin, kunnallistalouden vaikutus päätöksiin ja päätösten vaikutus kunnallistalouteen, miten perehtyä asioihin ja tietoa oikeudesta saada taustatietoja, onko yhteistyöllä merkitystä yli poliittisten rajojen, valmistelun merkitys, ryhmäpäätösten merkitys kokoustyöskentely,”

Osa kokee, että kokouskäytännöt ovat hyvin hallussa nuorilta, mutta eriäviäkin mielipiteitä oli. Tämä voi johtua siitä, että toisissa toimielimissä työskentelevät nuoret ovat kokeneempia ja osaavat jo työskennellä ”protokollan” mukaan. Tarvittaessa kokouskäytäntöjä voitaisiin neuvoa ennen toimikauden aloittamista mahdollisessa yhteisesti edustajille järjestettävässä koulutuksessa. Esimerkiksi muutaman tunnin pituisessa koulutuksessa voisi kertoa perusasioita työskentelystä ja samassa tilaisuudessa voisi muutama päättäjät käydä rohkaisemassa nuoria. Koulutustilaisuus ja päättäjien tapaaminen voitaisiin siis yhdistää samaan tilaisuuteen. Tietysti kaikkea ei voida suoranaisesti neuvoa, vaan voidaan sanoa, että ”työ opettaa”.

”Valtuustossa osaavat jo hyvin, mutta varmasti aluksi on ollut tarvetta opetella kokousten kulun periaatteet ja ”etiketti”... ”

”Nuoret eivät tiedä kaikkea, sillä kokemus puuttuu. Tukea tarvitaan niin perusasioiden opetteluun kuin haastavien ongelmien ratkaisuun. Suurin osa tuen tarpeesta johtuu siitä, ettei nuori tiedä käytäntöjä tai linjauksia.”

6.3 Toiminnan kehittäminen

Kuvio 6. (N=52) Missä Nuorisofoorumilla kannattaa olla edustajat?

Kuviossa 6 on esitelty vastausten määrän ja prosenttien mukaan kuinka moni vastaajista kannattaa missäkin toimielimissä Nuorisofoorumin edustusta. Seulottaessa yli 50 % kannatuksen saaneet toimielimet saadaan tulokseksi kaupunginvaltuusto (68 %), lasten ja nuorten palveluiden lautakunta (90 %), osaamis- ja elinkeinolautakunta (56 %), sivistys- ja elämänlaatupalveluiden lautakunta (74 %), päivähoidon ja perusopetuksen johtokunta (64 %), toisen asteen koulutuspalveluiden johtokunta (64 %) ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtokunta (70 %). Vastausten perusteella voidaan todeta, että Nuorisofoorumin edustus on onnistunut niissä lautakunnissa, joissa sillä on jo edustus.

Laitoshoidon johtokunta ja erikoissairaanhoidon johtokunta eivät saaneet yhtään ääntä Nuorisofoorumin edustuksen puolesta. Tämän voidaankin katsoa olevan hyvin perusteltua, sillä kyseiset johtokunnat käsittelevät lähinnä eri ikäluokan asioita. Nuoret eivät tämän kyselyn perusteella ole kiinnostuneita itse vaikuttamaan näihin asioihin, eivätkä päättäjät katso tarpeelliseksi kuulla nuorten mielipiteitä asioista.

Erityisen tarkastelun kohteena oli kaupunginhallitus, johon Nuorisofoorumi on halunnut edustuksen jo pidempään. Asia perustuu Nuorisofoorumin vuonna 2010 tekemään aloitteeseen. Vastausten perusteella voidaan todeta kannatuksen jäävän alle 50 %. Vastaajia tähän oli 52 henkilöä, joista 21 eli 41.2 % kannatti ja 30 eli 58.8 % vastusti Nuorisofoorumin edustajien osallistumista läsnäolo- ja puheoikeudella kaupunginhallituksen kokouksiin. Yksi vastaaja ei osannut vastata tähän kysymykseen. Katsottaessa vielä Nuorisofoorumin vastauksia erikseen tulos on varsin erisuuntainen. Näistä kahdeksan yhdeksästä vastanneesta kannatti kaupunginhallituksen kokoukseen osallistumista. Tästä voidaan laskea, että vain 13 muista vastaajista kannatti Nuorisofoorumin edustajien ottamista kaupunginhallituksen kokouksiin, kun muita vastaajia oli yhteensä 43. Tällöin muiden vastaajien kannatusprosentiksi tulee 30.2 %.

Syitä sille, miksi Nuorisofoorumilta ei haluta edustusta kaupunginhallituksen kokouksiin, riippuu todennäköisesti vastaajasta. Uskon, että yhtenä syynä on kokousten suuri määrä, jolloin voidaan ajatella, etteivät nuoret jaksaa aktiivisesti osallistua kokouksiin. Kokoukset ovat usein myös pitkiä. Ensin pitäisi varmistaa aktiivinen osallistuminen niissä lauta- ja johtokunnissa, joissa on jo edustus, enne toiminnan laajentamista. Tulee myös miettiä riittäisikö nuorten tukemiseen ja huomioimiseen tarpeeksi aikaa kaupunginhallituksen kokouksissa. Luulen, että tässä vaiheessa Nuorisofoorumin osallistuminen kokouksiin ei olisi mielekästä.

Tarkastellessa muita toimielimiä, joissa Nuorisofoorumilla tulisi nuorten itsensä mielestä olla edustus, yli 60 % (vähintään kuusi yhdeksästä) kannatuksen saivat kaupunginvaltuusto (100 %), lasten ja nuorten palveluiden lautakunta (100 %), osaamis- ja elinkeinopalveluiden lautakunta (66.7 %), sivistys- ja elämänlaatupalveluiden lautakunta (77.8 %), seudullinen joukkoliikenne lautakunta (66.7 %), päivähoiton ja perusopetuksen johtokunta (88.9 %), toisen asteen koulutuspalveluiden johtokunta (88.9 %) ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtokunta (66.7 %). Näistä tällä hetkellä edustusta ei ole seudullisessa joukkoliikennelautakunnassa. Koska vastaajia on ollut Nuorisofoorumilta vain yhdeksän, tulee tuloksia tarkastella varauksella, sillä yksikin vastaus saa aikaan yli 10 % vaihtelun. Jotta tuloksiin saatiin mielekkyyttä, poimittiin vastauksista vain yli 60 % kannatuksen saaneet toimielimet.

6.3.1 Kehitysehdotuksia

Kehitysehdotuksia tuli vastaajilta paljon. Jotkin ehdotuksista toistuivat useissa vastauksissa, mutta myös yksittäisiä kehitysehdotuksia esitettiin. Tähän on koottu sellaisia ehdotuksia, jotka nousivat eniten vastauksista esille.

”Jo yksin nuorten läsnäolo vaikuttaa positiivisesti. - -”

Nuorten osallistuminen koetaan jo itsessään arvokkaaksi, vaikka he eivät pystyisi vaikuttamaan suuremmin asioihin. Osa koki, että toiminta on hyvää tällaisenaan ja kehitettävää ei oikeastaan ole. Suurin osa kuitenkin koki, että parannettavaa löytyy. Tuli myös ilmi, että vastaajien mielestä Tampere on edelläkävijä nuorten kuuntelemisessa.

Avoimista vastauksista nousi esille, että toiminnasta tulisi kertoa enemmän muille nuorille. Tämä voitaisiin toteuttaa tiiviimmällä yhteistyöllä koulujen oppilaskuntatoiminnan kanssa.

”Heidän pitää käydä keskusteluja viiteryhmänsä kautta ja tuoda niitä terveisiä puheenvuoroissaan. --”

”He voisivat kouluissaan raportoida kaikille, mitä heitä koskevia päätöksiä on tehty ja kuinka päätökset on valmisteltu.”

”Järjestettävä yleiskeskusteluja kouluihin ja opiskelupaikkoihin eri aiheista jotta nuoret voisivat todella edustaa laajempia nuorisojoukkoja.”

Toinen asia, jossa voitaisiin kehittää, on keksiä keinoja siihen, miten nuoret pääsisivät vaikuttamaan paremmin jo valmisteluvaiheessa.

”- - nuoret eivät oikeastaan siellä välttämättä kauhean hyvin pysty vaikuttamaan siellä käsiteltäviin asioihin, koska ne on valmisteltu jo. Nuorten pitää vaikuttaa myös valmisteluvaiheessa.”

”- - Valmisteluvaiheen vaikuttamisen ja kokoustilanteiden ulkopuoliset keskustelut olisivat hedelmällisiä.”

Kehitysehdotuksista kysyttäessä nousi jälleen esiin rohkeus. Nuorilta kaivataan lisää rohkeutta työskentelyyn. Toivottiin myös, että he käyttäisivät hyödyksi puheenvuoromahdollisuuden jokaisessa kokouksessa. Nuorten mielipiteet koetaan tärkeiksi ja niitä halutaan kuulla.

"On tärkeää, että nuoret tuovat esiin omia mielipiteitään. Luottamushenkilöt voivat siten saada vahvistusta omilla ajatuksilleen tai muuten lisää ajateltavaa toisesta näkökulmasta. Toivon, että nuoret käyttäisivät puheenvuoron jokaisessa kokouksessa."

"Nuorten olisi hyvä ottaa rohkeasti kantaa asioihin. Heitä mielellään kuullaan ja heidän näkemyksiä arvostetaan."

Tulevaisuudessa halutaan yhä useamman nuoren ääni kuuluviin.

"- tulisi kuulua ns. heikommin menestyvän nuoren ääni. – Nykyiset edustaja aktiivisia ja haluavat vaikuttaa > miten saada laajasti erilaisten nuorten ääni esiin. "10" oppilaiden lisäksi myös "6" oppilaiden ääni kuuluviin."

Nuorisofoorumin kaltaisesta toiminnasta on kiinnostunut vain osa ikäluokkaan kuuluvista, vaikka se edustaa kaikkia nuoria Tampereen alueella. Tiedotusta pitäisi entisestään parantaa, jotta yhä useammat nuoret ainakin tietäisivät toiminnasta ja saisivat näin mahdollisuuden hakeutua siihen mukaan. Kuitenkin on mahdottomuus, että kaikki nuoret saataisiin kiinnostumaan toiminnasta.

Aikaisemmin esille nostettu ulkopuolisen keskustelun tärkeys ilmeni myös avovastauksista. Ulkopuolisia keskusteluita tulisi toteuttaa jokaisessa toimielimessä säännöllisesti. Ulkopuoliset keskustelut voivat tuottaa sellaista tietoa ja arvoa, joita ei voida saavuttaa virallisessa kokoustilanteessa. Tällainen toimintatapa vaatisi lisää etenkin aikaresursseja.

"Valmisteluvaiheen vaikuttamisen ja kokoustilanteiden ulkopuoliset keskustelut olisivat hedelmällisiä."

"Valtuustoryhmien yhteyshenkilötoiminnan sijaan TNF:n kokouksiin voisi kutsuja päättäjiä kohdennetusti. Lisäksi säännöllisiä tapaamisia esim. valtuustoryhmässä vierailuja."

Muutaman vastaajan mielestä esityslistaan tulisi saada Nuorisofoorumin asiat erikseen. Tässä on kuitenkin se ongelma, että esityslista voi "lokeroi" liikaa, jolloin edustajien mielipiteitä saadaan vain esityslistan asioista.

Yksittäisistä mielipiteistä haluan nostaa yhden esille. Vastaaja esitti, että toisen asteen johtokunnassa olisi sekä lukiolaisten, että ammattikoulun edustus, jotta käsiteltäviin asioihin saataisiin useampia näkökulmia.

6.3.2 Muita ajatuksia toiminnasta

Tarpeeksi ei voi korostaa sitä, että nuoret tarvitsevat lisää rohkeutta, sillä tämä tulee esille todella monessa avoimessa vastauksessa eri henkilöiden taholta. Rohkeuden katsotaan olevan jonkinlaisessa yhteydessä siihen, että paikalla on kaksi edustajaa. Valitettavasti näin ei läheskään aina ole ollut. Tarvittaessa toinen paikalla oleva edustaja voi antaa tukea ja auttaa mielipiteen esille tuomisessa.

Ja koska vain osa nuorista pääsee kokeilemaan läsnäolo- ja puheoikeutta, tulisi sitä käyttää hyvin. Nuori, joka ei käytä hänelle annettua edustuspaikkaa hyödyksi, vie muilta nuorilta edustumahdollisuuden. Osa nuorista edustajista osallistuu aktiivisesti ja käyttää läsnäolo- ja puheoikeuttaan, mutta joukossa on ollut myös nuoria, joiden osallistuminen on valitettavan vähäistä tai sitä ei ole ollut ollenkaan. Valintatilanteessa on pyritty sitouttamaan nuoria kokouksissa käymiseen siten, että poissaoloon pitää olla hyväksyttävä syy eli esimerkiksi sairastuminen. Nuorille tulisi tarkemmin selkeyttää jo ennen edustajaksi pyrkimistä, mitä osallistuminen tähän toimintaan tarkoittaa. Seuraava kommentti kertoo sitoutumisen tärkeydestä.

”Edustajien tulee ymmärtää, että kokouksiin osallistuminen on arvokasta ja tärkeää. Valintatilanteessa tätä ei voi liikaa korostaa.”

Kuitenkin nuorten edustamiseen ollaan pääsääntöisesti tyytyväisiä ja se koetaan hyväksi ja tärkeäksi toiminnaksi.

”Kokousten pohjalta vaikuttaa siltä, että nuorisofoorumin edustajien ottaminen mukaan kokouksiin on ollut oikea ratkaisu.”

”Jatkakaa samaan malliin. Ei meillä keski-ikäisillä ole huolta huomisesta kun on noin fiksuja vaikuttajia kasvamassa.”

7 Lopuksi

Yhä enemmän halutaan, että nuoret ja lapset pääsevät vaikuttamaan ja osallistumaan kuntien toimintaan. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tarvitaan etenkin silloin, kun on kyse lapsia ja nuoria koskettavista asioista ja heidän elinympäristöstään. Samalla on tarkoituksena tuoda heidät lähemmäksi päätöksentekoa ja saada kiinnostumaan vaikuttamisesta ja osallistumisesta niin, että he olisivat aktiivisesti mukana kaupungin toiminnassa myös tulevaisuudessa. Lapset ja nuoret ovat oman elämänsä asiantuntijoita, joten heidän mielipiteensä voivat olla hyvinkin arvokkaita ja tuoreita.

Tässä raportissa tarkasteltiin Nuorisofoorumin edustajien toimimista kuudessa eri lauta- ja johtokunnassa sekä kaupunginvaltuustossa, joissa edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Tarkoituksena oli selvittää, miten lautakuntakokeilu on toiminut ja mitä kehitettävää siinä on. Raportti toteutettiin kahden erillisen kyselylomakkeen pohjalta.

Raportin perusteella voidaan todeta vastaajien keskuudessa yleisen mielipiteen olevan hyvin positiivinen läsnäolo- ja puheoikeustoimintaa kohtaan. Toiminnan toivotaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Nuorten työskentely koetaan tärkeäksi ja sen koetaan sujuvan suhteellisen hyvin. Erimielisyyksiä herättää se, miten nuoret pääsevät vaikuttamaan toimintatavan kautta, eli onko sillä konkreettista merkitystä päättäjien mielipiteisiin ja lopulta päätöksiin. Enemmänkin toimintatapa näyttäisi olevan kannuste sille, että myös tulevaisuudessa nuoret olisivat kiinnostuneita yhteisistä asioista ja olisivat tulevaisuudessa itse varsinaisen päättäjän asemassa. Useat kokevat myös, etteivät nuoret pääse vaikuttamaan tarpeeksi ajoissa, jolloin toiminta ei ole niin merkityksellistä kuin voisi olla. Vaikka toiminnalla on selkeää itseisarvoa, se ei välttämättä nuorilla nosta osallistumishalukkuutta.

Nuorisofoorumin edustajien toimikausi voisi olla nykyisen puolen vuoden sijaan vuoden mittainen. Vuoden toimikausi sai huomattavasti suuremman kannatuksen tarkasteltaessa koko vastaajajoukkoa kuin puolen vuoden kausi. Puolen vuoden kausi on perusteltavissa sillä, että mahdollisimman moni pääsisi kokeilemaan toimielimissä työskentelyä. Lyhyt kausi katsotaan ongelmalliseksi etenkin perehtyneisyyden ja sitoutumisen kannalta.

Syksyllä 2011 Nuorisofoorumin läsnäolo- ja puheoikeus laajennettiin kaupunginvaltuuston kokouksiin. Varsinkin avointen vastausten perusteella nuorten toimintaan kaupunginvaltuustossa ollaan oltu tyytyväisiä ja he ovat tuoneet kokouksissa hyvin mielipiteensä esille. Toisesta kyselylomakkeesta myös ilmeni, että he ovat muihin edustajiin verrattuna osallistuneet kokouksiin hyvin aktiivisesti.

Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen kaupunginhallituksen kokoukseen on ollut esillä, varsinkin Nuorisofoorumin vuonna 2010 tekemän aloitteen jälkeen.

Nuorisofoorumille ei ole kuitenkaan vielä annettu edustus-oikeutta kaupunginhallitukseen. Kyselyn perusteella sitä kannatti alle 50 % vastaajista, mutta tarkasteltaessa ainoastaan Nuorisofoorumin vastauksia kannatus oli huomattavasti korkeampi. Ennen Nuorisofoorumin läsnäolo- ja puheoikeuden laajentamista kaupunginhallitukseen tulisi

keskittyä niihin toimieliimiin, joissa oikeus jo on. Tarkoittaen, että toimintaa kehitettäisiin jo nyt olevissa toimieliimissä ja varmistettaisiin nuorten sitoutuminen näiden toimintaan.

Ymmärrettävää on, että sellaiset toimielimet, jotka käsittelevät kaukaisesti nuorten elämään liittyviä asioita eivät saaneet kannatusta lähes ollenkaan. Osallistuminen tällaisten toimielinten toimintaan ei olisi tarkoituksenmukaista kenenkään näkökulmasta katsottuna.

Nuorisofoorumin edustajien toivottiin hyödyntävän heille tarjottu lautakuntakokeilun läsnäolo- ja puheoikeus aktiivisella osallistumisella. Aktiivisuudella tarkoitetaan niin kokoukseen paikalle tulemistä kuin puheoikeuden käyttöä. Tärkeää olisi, että nuoret saisivat enemmän rohkeutta puhua niin, että he käyttäisivät mahdollisesti puheenvuoron jokaisessa kokouksessa. Kaikki nuoret eivät koe osallistumista tai puheenvuoron käyttöä kovin merkitykselliseksi. Tämä (voi) vähentää nuorten sitoutumista toimintaan.

Tärkeää toiminnan kehittämiseksi olisi saada nuoret tuntemaan, että heidän osallistumisellaan ja puheenvuoroillaan on merkitystä. Heitä tulee tähän rohkaista, sillä tilanne on monille uusi ja jännittävä. Uskon, että monien nuorten edustajien voi olla hyvinkin hankalaa keskustella päättäjien edessä, joilla voi olla nuorten silmissä suuri auktoriteettiasema. Katson, että nuorten tulee tuntea, että he kuuluvat joukkoon. Tämä voi olla hankalaa lyhyellä kuuden kuukauden jaksolla.

Tehtävään opastamista olisi hyödyllistä järjestää. Tärkeää olisi, että nuorille järjestettäisiin mahdollisuus tavata päättäjiä ennen kauden alkua, jolloin mahdollinen "kuilu" nuorten ja päättäjien välillä voisi kaventua. Päättäjien tapaaminen voitaisiin yhdistää mahdolliseen koulutukseen. Koulutuksessa nuoria voisi opastaa tulevaan lautakuntatyöskentelyyn ja kertoa toiminnan perusteista. Uskon, että tämä auttaisi nuoria pääsemään paremmin toimintaan mukaan alusta lähtien.

Varmempia tuloksia olisi saatu jos vastausprosentti olisi ollut korkeampi. Merkitystä olisi ollut etenkin sillä, että kaikki nuoret edustajat olisivat täyttäneet aina kokoukseen osallistuttuaan kyselylomakkeen ja vastanneet myös sanallisesti, antaen esimerkiksi kehitysehdotuksia tai kertoen, mikä kokouksessa oli positiivista. Siten olisi saatu tietoa muun muassa siitä, miten nuoret ovat kokeneet toiminnan eri toimieliimissä ja myös vertailevia tuloksia olisi ollut mahdollista saada. Vertailu olisi ollut mielenkiintoista ja hyödyllistä toiminnan kehittämisen kannalta.

LÄHTEET

Laukamo, P. 2008. Tampereen Nuorisofoorumi. Tampereen kaupungin kulttuuri- ja nuorisopalvelut.

Suomen nuorisovaltuustojen liitto. 2009. Nuorisovaltuusto-toiminnan opas. Helsinki.

Suomen Nuorisoyhteistyö, Allianssi ry, Suomen, Kuntaliitto. 2009 Kunnallisen nuorisotyön tulevaisuusodotukset (s. 19–22) Helsinki: Sälekarin kirjapaino.

Savikko, R. 2005 Lautakuntakokeilun arviointia. Tampereen Lasten Parlamentin ja Tampereen Nuorisofoorumin edustajien sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja koulutuslautakunnan jäsenten kokemuksia lasten ja nuorten osallistumisesta lautakuntatyöskentelyyn syksyllä 2004. Tampereen kaupunki.

Tampereen kaupunki, 2009. Jotos - polku osallisuuteen Lasten ja nuorten osallisuuden käsikirja. Tampere: Multiprint Oy

Nuorisofoorumi, 2011. Tampereen Nuorisofoorumin johtosääntö 2011

Nuorisofoorumin, 2012. Tampereen Nuorisofoorumin toimintakertomus kevät 2012

Nuorisofoorumi, 2012. Tampereen Nuorisofoorumin toimintasuunnitelma kaudelle 2012–2013

72/2006 Nuorisolaki (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072#a72-2006> (katsottu 1.8.2012))

<http://www.nuortentampere.fi/index.php/nuoret/osallistu-ja-vaikuta/nuorisofoorumi/> (katsottu 27.8.2012)

LIITTEET

Liite 1: Kyselylomake 1

Kysely Tampereen Nuorisofoorumin edustajille lauta- ja johtokunnissa sekä kaupunginvaltuustossa

Tämä kysely täytetään jokaisen kokouksen jälkeen ajalla 1.1.–30.6.2012. Palautus seuraavaan hallituksen kokoukseen tai sähköpostitse paivi.laukamo@tampere.fi

Nimi
Toimielin
Päivämäärä

Sain esityslistan ajoissa Kyllä/Ei

Tutustuin esityslistaa etukäteen ja valmistelin puheenvuoron Kyllä/Ei

Käytin puheenvuoron Kyllä/Ei

Osallistumisellani kokoukseen oli merkitystä Kyllä/Ei

Osallistumiseni sujui ongelmitta Kyllä/Ei

Erityisesti tässä kokouksessa mietitytti (avoin kysymys)

Liite 2: Kyselylomake 2

Tampereen Nuorisofoorumin toiminta
Taustatiedot

1. Taustaorganisaation (Voit valita useita vaihtoehtoja)
 - a. Nuorisofoorumin hallituksen jäsen
 - b. Lautakunnan varsinainen jäsen
 - c. Lautakunnan varajäsen
 - d. Johtokunnan varsinainen jäsen
 - e. Johtokunnan varajäsen
 - f. Kaupunginvaltuuston varsinainen jäsen
 - g. Kaupunginvaltuuston varajäsen
 - h. Esittelijä
 - i. Muu

2. Kauanko olet edustanut nykyistä taustaorganisaatiotasi? (Jos useita, niin valitse se, jota olet edustanut kaikkein kauimmin)
 - a. 1-3 vuotta
 - b. 3-5 vuotta
 - c. 5-10 vuotta
 - d. Yli 10 vuotta

3. Sukupuoli
 - a. Nainen
 - b. Mies

4. Ikä
 - a. 14
 - b. 15
 - c. 16
 - d. 17
 - e. 18
 - f. 19–25
 - g. 26–35
 - h. 36–45
 - i. 46–55
 - j. 56–65
 - k. 66–75
 - l. Yli 75

5. Jos olet lautakunnan varsinainen jäsen tai varajäsen, niin mikä on puoluetustasi?
 - a. Kok.
 - b. PS
 - c. RKP
 - d. Kesk.
 - e. KD
 - f. SDP
 - g. SKP
 - h. TaSi
 - i. Vas.
 - j. Vihr.

Yleisiä kysymyksiä toimintaan liittyen

1. Olen ollut kokouksessa, jossa Nuorisofoorumin edustajat ovat olleet mukana tai olen ollut itse edustamassa?
Kyllä/Ei
2. Työskentely on ollut sujuvaa.
Eri mieltä – En osaa sanoa – Samaa mieltä (liukuva asteikko)
3. Nuoret tarvitsevat työskentelyssä tukea.
Eri mieltä – En osaa sanoa – Samaa mieltä (liukuva asteikko)
4. Millaista tukea nuoret tarvitsevat mielestäsi (avoin kysymys)
5. Nuorisofoorumin edustajat voivat vaikuttaa asioihin toimielinten kokouksissa.
Eri mieltä – En osaa sanoa – Samaa mieltä (liukuva asteikko)
6. Nuorisofoorumin edustajat voivat vaikuttaa asioihin toimielinten kokouksissa.
Eri mieltä – En osaa sanoa – Samaa mieltä (liukuva asteikko)
7. Koen Nuorisofoorumin edustajien työskentelyn tärkeänä.
Eri mieltä – En osaa sanoa – Samaa mieltä (liukuva asteikko)
8. Nuorisofoorumin edustajat valitaan toimielimeen puoleksi vuodeksi kerrallaan.
Nuorten kauden tulisi mielestäni kestää
 - a. 6 kk
 - b. 12 kk

Nuorisofoorumin työskentelyn kehittäminen

1. Mielestäni Nuorisofoorumin osallistuminen on kannattavaa seuraavissa toimielimissä
 - a. kaupunginvaltuusto
 - b. Yhdyskuntalautakunta
 - c. Lasten ja nuorten palveluiden lautakunta
 - d. Ikäihmisten palveluiden lautakunta
 - e. Terveyttä ja toimintakykyä edistävien palveluiden lautakunta
 - f. Osaamis- ja elinkeinolautakunta
 - g. Sivistys- ja elämänlaatupalveluiden lautakunta
 - h. Seudullinen joukkoliikennelautakunta
 - i. Päivähoidon ja perusopetuksen johtokunta
 - j. Toisen asteen koulutuspalveluiden johtokunta
 - k. Avopalveluiden johtokunta
 - l. Laitoshoidon johtokunta
 - m. Erikoissairaanhoidon johtokunta
 - n. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtokunta
2. Nuorisofoorumi on tehnyt aloitteen vuonna 2010 osallistumisesta kaupunginhallituksen kokouksiin. Kannatatko osallistumista?
 - a. Kyllä
 - b. Ei
3. Nuorisofoorumi edustaa kaikkia tamperelaisia nuoria. Miten nuorten kokemuksia toimielimissä voisi mielestäni laajemmin hyödyntää? (Avoin kysymys)
4. Nuorisofoorumin edustajat ovat osallistuneet vuodesta 2004 Tampereen lautakunnan kokouksiin. Mitä hyvää tai kehitettävää työskentelyssä nyt on? (Avoin kysymys)
5. Mitä kehitysideoita haluaisit nostaa esille koskien osallistumista toimielinten kokouksiin? (Avoin kysymys)
6. Muita terveisiä teemaan liittyen? (Avoin kysymys)

